

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-296

16.3.2026

Gjensidige Forsikring ASA

Bilansvar

Skade på mobiltelefoner – skade som bil «gjer» – bal. § 4.

Klager fremsatte krav mot bil A sitt ansvarsforetak for skader på to mobiltelefoner. Klager hevdet hun og datteren hadde signalisert mot bilen ved å lyse med sine mobiltelefoner for å få den til å stanse/bremse, mens bilen i stedet hadde akselerert og kjørt mot dem slik at de i sammenstøtet med bilen mistet sine telefoner som ble skadet i grusen. Foretaket avslo kravet iht. bilansvarsloven (bal.) § 4 fordi det var uklart hva som hadde skjedd, idet bilfører hadde gitt en annen forklaring om hva som hadde skjedd. Foretaket hevdet uansett at et evt. ansvar ville blitt avkortet med 100 % pga. medvirkning, jf. bal. § 7. Bilfører hadde forklart at klager delvis hadde hoppet opp på bilen og deretter slått i panseret og at datteren hadde slått i bilens vindu med sin mobiltelefon. Dette ble avvist av klager. Nemnda kom til at klager ikke hadde sannsynliggjort at vilkåret i bal. § 4 om at det er oppstått en skade som en motorvogn «gjer» var oppfylt.

Saksfremstilling

Saken gjelder spørsmål om klager kan kreve skader på to mobiltelefoner dekket under bil A sin ansvarsforsikring.

Klager kontaktet 23.10.25 Gjensidige (heretter kalt foretaket) og meldte krav om erstatning for to mobiltelefoner hun hevdet var skadet av bil A som var forsikret i foretaket. Følgende sto i foretakets notat etter en telefonsamtale med klager 27.10.25:

MP og MP sin datter står på en grusvei om kvelden og bruker mobiltelefonene sine som lommelykt. De blir påkjørt av en bil, noe som gjør at de mister telefonene sine og de får skader (derav krav for telefoner), Saken er i følge MP meldt til politiet. Informert om at vi trenger mer informasjon før vi kan ta stilling til erstatningsansvaret. MP har fått beskjed fra oss i tidligere mail om å takserer telefonene, men dette kostet i følge FT penger. Derfor sendt ny mail om at det holder med bilde av mobilene og kvittering på kjøp foreløpig. Informert om at vi avventer mer informasjon før vi kan vurdere kravet.

Klager sendte 23.10.25 og 28.10.25 foretaket bilder av mobiltelefonene og påpekte at «Min er den som er mest knust bak. Min hadde også lysstripe over bilder og video, men den har gått bort igjen. Bruker fortsatt telefonen, men den er som du ser i dårlig forfatning. Tar dårlige bilder mm. Finner ikke kvitteringen, så må innhente den fra Telenor».

Klager sendte foretaket noen SMS hvor hennes nabo S bl.a. hadde skrevet «Den kjørte ganske fort forbi her begge veier. Vi satt ved bordet da den føk forbi og reagerte på at det var en del over normal fart». Klagers datter hadde i en SMS 12.10.25 skrevet:

Skjedde en svært ubehagelig hendelse i L..veien rundt klokken 20.45 søndag kveld. Vi skulle gi kveldsmat til hesten og rygget med bilen. Blir da møtt av en hissig sjåfør som ruser med motoren og spoler av gårde i en voldsomt fart videre inn i veien opp til G... Bilen kommer tilbake igjen i høy fart, ser oss som står i veien og jobber med refleks og lommelykter. Han bremser da ned og deretter gir full gass rett mot oss. Vi prøver å flytte oss men bilen fysisk sikter på oss og treffer oss..og deretter gasser videre og stikker av. Jeg ble veldig redd så prøvde å ringe etter hjelp. [...] Mamma ble skadet, mobiltelefonen knuste og dette blir politianmeldt

i morgen. [...] Leit at man skal være redd for å gjøre sine daglige oppgaver på egen eiendom.

I foretakets notat etter samtale med klager 23.10.25 sto det bl.a. at «Hun opplyste at skadene kun gjelder telefonene til henne og datteren. Jeg spurte om vi skulle melde til vår personskadeavdeling i tilfelle senskader, men dette ønsket hun ikke».

I foretakets notat opprettet 27.10.25 sto det at forsikringstaker for bil A (bilfører) «ringer inn, er forvirret over hvem som har opprettet saken», og at «MP begynte å hoppe på panseret på bilen og ble kjempe sint».

Ifølge brev av 31.10.25 fra politiet til klagers datter ble sak i anledning anmeldelse av bilfører for personskade 12.1.25 henlagt etter bevisets stilling. I innhentede politidokumenter sto det at bilfører hadde anmeldt klager og en annen for «Trusler om å slå ned fornærmede». Fra politiets avhør av bilfører 14.10.25 i den saken hitsettes:

Søndag 12.10.25 i 21-tiden på kvelden så var fornærmede og en venn ute å kjørte. Fornærmede fant ut at de skulle inn L... for å se hvor G.. bodde for han har aldri vært lenger inn veien enn til ..deg.., dette er G... Når de kommer til rundt 200meter fra gården ..din.. så påtreffer den en bil med ..deg.. i, da var hun på vei ut med høy til dyrene sine. Fornærmede la seg langt ut i grøften siden det var smal vei.

Han gjorde det han kunne for å gi henne plass. Når veien ble ledig så måtte han gi litt gass for å komme seg opp av grøfta igjen siden han spant. Han kjørte videre rolig bort til G.. før han snudde og kjørte tilbake. Når han da nærmer seg det punktet hvor han stod i grøfta stod ...du og din datter... pluss to personer han ikke vet hvem er. De stod og sperret veien og lyste på de med lommelykt, de ga signaler om at de skulle stoppe.

Fornærmede har kjent ..deg.. og har hørt en del historier om hva ..du.. kan finne på hvis du stopper, dette er blant annet at hun har stoppet biler, åpnet døren og dratt ut tenningen før hun har kjeftet på de. Fornærmede turte derfor ikke å stoppe, han kjørte rolig forbi i ca. 5-15 km/t. Kunne stoppet hvis de ikke flyttet, men de flyttet seg. Når han er på vei til å passere ..deg.. så hopper ..du.. delvis opp på bilen til fornærmede, hun begynte deretter å slå i panseret hans. Datteren slo i vinduet til fornærmede med en lommelykt, det kom ingen merker på vinduet. I bilen satt også N....

Etter dette hoppet ..du.. av bilen og det så ut til at hun forsøkte å få tak i dørhåndtaket, fornærmede ble ganske skremt av dette og gasset ganske raskt vekk derfra. Han kjørte noe fort for å komme seg hjem til N.. da han var redd for at hun skulle følge etter de, han vet hu har gjort det med andre. Fornærmede kjørte deretter hjem etter å ha sluppet av N., når han kommer hjem så går det rundt 10 minutter før ..du.. stod i gårdsplassen hans. Dette var rundt 45 minutter etter selve hendelsen i L..veien.

[...]

Foretaket avslo 4.11.25 klagers krav om dekning for skader på mobiltelefonene basert på informasjonen det hadde mottatt fra henne, bilfører og sakens politidokumenter. Foretaket fant ikke grunnlag for å konkludere med at skadene hadde oppstått som følge av at bilen hadde kjørt over dem, eller på annen måte forårsaket skade som var omfattet av bal. § 4. Foretaket påpekte at de iht. politidokumentene ikke var å anses som en nøytral part i hendelsen, og om det hadde vært grunnlag for å dekke skadene, ville det uansett avkortet erstatningen med 100 % iht. bal. § 7 pga. klagers medvirkning til skadehendelsen.

Klager sendte 24.11.25 klage til Finansklagenemnda.

Klager har i det vesentlige anført at foretaket er ansvarlig for skadene iht. bal. § 4. Klager hevder bil A kjørte på tre fotgjengere og stakk fra stedet etter sammenstøtet. Fordi bilen akselererte og kjørte på dem med vilje, så kan ikke foretaket avslå med henvisning til medvirkning. Klager er snart 50 år med hofteprotese og ryggskader og ville ikke greid å hoppe opp på panseret til en stor pickup i fart, heller ikke om bilen hadde stått i ro. Klager hevder hun har oppfylt sin bevisbyrde, at bilfører har bevisbyrden for medvirkning, og at innsendt lydfil fra rettsmøte, der hennes advokat stilte spørsmål til bilfører, beviser sammenstøtet, og at bilfører innrømmet å ha råkjørt. I tillegg viser klager til SMS fra en nabo som bevis for at bilfører kjørte fort begge veier. Klager viser til at

de signaliserte med lyset på sine mobiltelefoner mot bilen for at den skulle stoppe/bremse, men da bilfører i stedet ga full gas og siktet mot dem, så mistet de i sammenstøtet telefonene i grusen slik at disse ble skadet. Klager opplyser at retten i samme rettsmøte opphevet besøksforbudet hun selv var blitt ilagt ovenfor bilfører.

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført at klager ikke har krav på erstatning, idet hun ikke har sannsynliggjort at mobiltelefonene ble skadet som følge av hendelsen, og heller ikke at bilens egenskaper var årsak til eventuelle skader. Foretaket bemerker at partene har motstridene forklaringer av hendelsesforløpet. Bilfører har oppgitt at fotgjengerne signaliserte med lommelykt (mobiltelefon) at han skulle stoppe, at han kunne ha stoppet bilen, men da fotgjengerne flyttet seg til siden av veien, så fortsatte han å kjøre. Ifølge bilfører holdt han en hastighet på mellom 5–15 km/t, og da bilen skulle passere hoppet motpart delvis opp på bilen og slo på panser, mens en annen slo i bilens vindu med lommelykten (mobiltelefon). Klager har på sin side påstått at bilfører kom kjørende i høy hastighet nedover veien, og da hun og de andre fotgjengerne gikk ut i veien og brukte mobiltelefonene for å signalisere, så akselererte bilfører betydelig og svingte mot dem, slik at de måtte hoppe ut av veien, ble truffet og telefonene skadet. Foretaket påpeker at det er enighet om at partene var på stedet, og at det oppstod en situasjon, men uenighet om hva som faktisk skjedde.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om klager kan kreve erstatning fra foretaket for skader på to mobiltelefoner med hjemmel i bal. § 4 første punktum.

Nemnda slutter seg her til sekretariatets vurdering:

Det følger av sakens dokumenter at du skal ha opplyst at du ble påkjørt av bil A 12.10.25, og at du ved denne hendelsen ble påført personskade i tillegg til at din og din datters mobiltelefoner ble skadet. Vi legger til grunn at din klage kun gjelder krav knyttet til skader på mobiltelefonene, idet du ikke har gitt noe ytterligere informasjon om personskaden og fordi det også følger av foretakets notat opprettet 16.12.25 at du i telefonsamtale 23.10.25 skal ha opplyst at 'skadene kun gjelder telefonen til henne og datteren'.

Det står i bal. § 4, 1. punktum at:

Gjer ei motorvogn skade, har skadelidaren krav på skadebot hjå det trygdelaget som vogna er trygda i etter kapitel IV, endå om ingen er skuld i skaden.

Det følger av denne bestemmelsen at bilfører, og således foretaket, i utgangspunktet er ansvarlig for skadene på mobiltelefonen på objektivt grunnlag, dersom skadene skyldtes noe bilen 'gjer'.

Foretaket har avslått ditt krav, idet det mener din forklaring om at mobiltelefonene ble ødelagt som følge av at dere ble påkjørt av bil A, ikke er tilstrekkelig for at det skal kunne konkludere med at dette var en skade forårsaket av bilen og omfattet av bal. § 4. Foretaket har vist til at bilfører har forklart at du hoppet på bilens panser, og at det derfor uansett ville vært grunnlag for å avkorte erstatningen med 100 % på grunnlag av din medvirkning til skadehendelsen iht. bal. § 7. Denne bestemmelsens første ledd sier at 'Har skadelidaren medverka til skaden med vilje eller i aktløyse, kan retten minka skadebotkravet eller late det falle heilt bort, avså nær som når skadelidaren kan leggjast berre lite til last. Avgjerda skal rette seg etter åtfærd på kvar side og tilhøva elles'.

Det første spørsmålet vi må ta stilling til er om skadene på mobiltelefonene kan tilbakeføres til sammenstøtet som fant sted mellom partene 12.10.25, dvs. om det var skader som bilen 'gjorde'.

Vi legger til grunn at det ikke er uenighet om at bilen var på stedet, at det fant sted et sammenstøt mellom deg og bilen, og at den deretter kjørte av sted. Du avviser imidlertid at du medvirket til skadene og hevder du er en eldre dame på snart 50 år med hofteprotese og ryggproblemer som ikke klarer å hoppe opp på panseret på en stor pickup.

Sekretariatet vil bemerke at det i saken er motstridene forklaringer om hendelsesforløpet, dvs. hva som skjedde og var årsaken til sammenstøtet mellom deg og bil A. Det fremstår også uklart hvordan de to mobiltelefonene ble skadet.

Etter en gjennomgang av alle sakens dokumenter er sekretariatet i tvil om det her kan legges til grunn at skadene på mobiltelefonen kan tilbakeføres til noe bilen gjorde, slik dette vilkåret skal forstås iht. bal. § 4. Dette fordi skaden må være gjort av motorvogn som motorvogn, dvs. at den må være voldt ved en naturlig realisering av det farekompleks som er lovgrunnen for motorvognansvaret. Om 'gjer'-kriteriet er oppfylt vil bl.a. være avhengig av om bilen har vært en aktiv årsaksfaktor. I nemnds- og rettspraksis er det bl.a. vektlagt den risikoen som er knyttet til motorvognens fart, tyngde, lettbevegelse, motor, signaler og teknisk utstyr for øvrig, jf. eksempelvis Rt. 1968 s. 878 (steinblokkdommen). I den dommen ble det vektlagt at 'motorvognen på en eller annen måte måtte utgjøre et virkende element i hendelsesforløpet', dvs. at bilen ikke kun spilte en passiv rolle.

Sekretariatet vil bemerke at det er sparsomt med opplysninger om hvordan skadene på mobiltelefonene faktisk oppsto. Dersom bilførers forklaring legges til grunn om at du hoppet opp på panseret, og at en annen person (angivelig din datter) slo i bilens vindu med sin mobiltelefon, og at det var dette som forårsaket de nevnte skadene, så er det sekretariatets syn at det ikke vil være naturlig å legge til grunn at skadene ble påført som følge av noe bilen gjorde som motorvogn, men som følge av noe dere selv gjorde. Sekretariatet gjør oppmerksom på at vi ikke tar stilling til om hva som var bakgrunnen for at dere, slik vi oppfatter det, signaliserte til bilfører at dere ønsket at han skulle stanse bilen, og om han burde gjort det eller ikke. Vi vil ellers nevne at vi ikke finner det tilstrekkelig bevist at bilfører råkjørte begge veier, slik du har anført, eller om han i stedet kjørte med lav fart, 5–15 km/t, slik han har forklart til politiet. I lydopptaket du har henvist til opplyser bilfører kun at han kjørte fort etter sammenstøtet. Vedrørende uttalelsen fra din nabo om at bilen 'kjørte ganske fort forbi her begge veier', så kan vi ikke se at dette beviser hvilken fart han hadde da han passerte der du og din datter sto ved aktuelle hendelse. Uansett er det vår oppfatning at sakens faktum fremstår så uklart at vi ikke kan se at du i tilstrekkelig grad har sannsynliggjort at vilkåret i bal. § 4 om at det er oppstått en skade som en motorvogn 'gjer' er oppfylt. Sett hen til at det er du som har bevisbyrden for dette, så kan vi ikke se at du har krav på erstatning fra foretaket. Av den grunn finner vi det ikke nødvendig å kommentere hvorvidt medvirkningsbestemmelsen i bal. § 7 ville kommet til anvendelse.

Etter dette har vi kommet til at klagen ikke kan føre frem.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Eirinn Landgren (forbrukerrepresentant).